

Sejm uchwalił nowelizację ustawy o uczelniach

12 lipca 2014

Większość posłów opowiedziała się w piątek za nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przyjęto m.in. poprawki dotyczące zniesienia opłat za drugi kierunek studiów i nowych rozwiązań ws. komercjalizacji wyników badań naukowych.

Nowelizacja ma ułatwić dostęp do studiów osobom dojrzałym, pozwolić uczelniom na prowadzenie studiów o coraz lepszej jakości, a także pomóc uczelniom w radzeniu sobie z niżem demograficznym.

Za nowelizacją ustawy wraz z przyjętymi poprawkami było 234 posłów, przeciw – 23, od głosu wstrzymało się 194 posłów. Ustawa trafi teraz do Senatu.

Sejm w piątkowym głosowaniu przyjął pakiet poprawek, które zakładają zniesienie opłat za drugi i kolejne kierunki studiów. Według przyjętych przepisów z opłat zwolnieni mają być już studenci, którzy podjęli drugi kierunek studiów w roku akademickim 2013/2014. Te zmiany mają związek z czerwcowym orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, który uznał, że przepisy dotyczące odpłatności za drugi kierunek studiów są niezgodne z konstytucją.

Poseł Włodzimierz Bernacki (PiS) przypomniał w piątek Sejmie, że wniosek do Trybunału złożyło PiS. Poseł stwierdził, że dzięki temu „PO i PSL nawróciło się i zdecydowało poprzeć wniosek o likwidację opłat za drugi kierunek”.

Obecna w Sejmie minister nauki Lena Kolarska-Bobińska podkreśliła, że opłaty za kolejne kierunki miały prowadzić do likwidacji patologii, polegających na tym, że studenci podejmowali studia na wielu kierunkach i ich nie kończyli. „W dalszym ciągu uważamy, że trzeba walczyć z taką sytuacją,

gdzie studenci przeczekują, studiując uciekając od pracy. Ta ustawa zawiera szereg rozwiązań, które (...) i budują pomosty między przemysłem i miejscami pracy” – powiedziała.

Ryszard Terlecki (PiS) zapowiedział, że PiS w głosowaniu nad ustawą wstrzyma się od głosu, „żeby młodzi ludzie mogli studiować (bezpłatnie – PAP) na drugim kierunku. „To jedyny pozytywny efekt tego smutnego działania Platformy” – dodał.

Wśród rozwiązań, które przyjął Sejm są też nowe rozwiązania dotyczące komercjalizacji wyników badań naukowych (tzw. uwłaszczenie naukowców). Proponowane zapisy zakładają, że uczelnia publiczna czy instytut zatrudniający badacza będą miały prawo, by skomercjalizować wypracowane przez pracownika rozwiązania. Na podjęcie decyzji o komercjalizacji instytucja będzie miała 3 miesiące. Jednak po tym czasie badacz może ubiegać się o przeniesienie na niego praw do wyników prac.

Poza tym nowe przepisy zakładają m.in. możliwość potwierdzania efektów uczenia się. Uczelnie będą mogły więc zaliczyć danej osobie na poczet studiów wiedzę i umiejętności zdobyte w pracy zawodowej, na kursach czy szkoleniach. W ten sposób będzie można przeskoczyć nawet połowę zajęć w ramach studiów.

Według przyjętych zapisów, w systemie szkolnictwa wyższego ma być wprowadzony podział na studia o profilu praktycznym oraz akademickim. Uczelnie stawiające na praktykę zawodową będą mogły zastąpić część kadry badawczej osobami bez tytułów naukowych, ale z doświadczeniem zawodowym.

Ustawa zmienia też pewne zapisy dotyczące praw pracowniczych. Nauczyciel akademicki będzie miał prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia dopiero po 15 przepracowanych latach (dotychczas mógł się o to ubiegać po 5 latach). Z ustawy wykreślono też zapisy dotyczące możliwości zawierania ponadzakładowego układu zbiorowego pracy przez cywilnych pracowników uczelni publicznych.

Nowelizacja zakłada też powołanie przez ministra nauki nowego

organu – konwentu Rzeczników Dyscyplinarnych. Zmiany organizacyjne obejmą także Polską Komisję Akredytacyjną – w jej ramach powołany zostanie zespół odwoławczy.

Powstać ma też tzw. lista ostrzeżeń – na niej resort nauki upubliczniać będzie m.in. informacje o jednostkach, które otrzymały negatywną ocenę programową, lub którym cofnięto lub zawieszono uprawnienia do prowadzenia studiów.

Poza tym, po wejściu w życie ustawy uczelnie będą mogły według nowych zasad powoływać związki uczelni, co pomóc ma im m.in. w efektywniejszym wykorzystywaniu infrastruktury czy środków na badania.

Ustawa zakłada też ostateczną likwidację kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych. Ma to nastąpić do 1 października 2016 r.

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)